

Πώς ο Κολοκοτρώνης κατατρόπωσε τους Τούρκους στη γέφυρα της Καρύταινας

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

Τέλη Μαρτίου 1821, η Πελοπόννησος φλέγεται από το ξέσπασμα της Επανάστασης. Στις 26 του μήνα στη γέφυρα της Καρύταινας, οι επαναστάτες σκότωσαν έναν Τούρκο αγγελιοφόρο. Επάνω του ανακάλυψαν μια επιστολή των Φαναριτών Τούρκων προς τους Τούρκους της Καρύταινας

Τέλη Μαρτίου 1821, η Πελοπόννησος φλέγεται από το ξέσπασμα της Επανάστασης. Στις 26 του μήνα στη γέφυρα της Καρύταινας, οι επαναστάτες σκότωσαν έναν Τούρκο αγγελιοφόρο. Επάνω του ανακάλυψαν μια επιστολή των Φαναριτών Τούρκων προς τους Τούρκους της Καρύταινας.

Τους διεμήνυαν ότι την επόμενη ημέρα θα περνούσαν από την Καρύταινα για να μεταβούν και να ασφαλισθούν στην Τριπολιτσά και τους καλούσαν να ενωθούν μαζί τους, όπως αναφέρει η Μηχανή του Χρόνου.

Όπως αναφέρει ο ιστορικός Νίκος Γιαννόπουλος

Οι Έλληνες ειδοποίησαν αμέσως τον Κολοκοτρώνη που βρισκόταν στο Δεδέμπεη (χωριό ανάμεσα στο Λεοντάρι και την Καρύταινα). Ο Γέρος χωρίς χρονοτριβή κατέλαβε έναν στενό δρόμο που βρισκόταν στην τοποθεσία Άγιος Αθανάσιος έξω από την Καρύταινα. Οι Φαναρίτες έπρεπε να εξοντωθούν με κάθε θυσία, καθώς ήταν από τους πλέον αξιόλογους ντόπιους Τούρκους πολεμιστές.

Στις 28 Μαρτίου εμφανίσθηκε η μακρά φάλαγγα των Φαναριτών. Αποτελείτο από 1.700 άνδρες με τις γυναίκες και τα παιδιά τους και 3.000 φορτωμένα υποζύγια. Οι ένοπλοι αποτελούσαν την εμπροσθοφυλακή και την οπισθοφυλακή. Στη μέση βρίσκονταν τα γυναικόπαιδα. Όταν η φάλαγγα έφθασε σε απόσταση βολής άρχισε η μάχη.

Οι Έλληνες που υπεράσπιζαν τα στενά μόλις που έφθαναν σε αριθμό τους 300. Μετά από έξι ώρες η νίκη άρχισε να χαμογελά προς την πλευρά των επαναστατών. Όμως, εκείνη τη στιγμή τραυματίσθηκαν οι οπλαρχηγοί των Μανιατών, Βοϊδης Μαυρομιχάλης και Παναγιώτης Δουράκης. Οι Μανιάτες έσπευσαν να περιθάλψουν τους αρχηγούς τους και να τους μεταφέρουν εκτός πυρός. Με την αποχώρησή τους «αδυνάτισε» επικίνδυνα η ήδη ολιγάριθμη ελληνική παράταξη. Η έφοδος του Κολοκοτρώνη Επιπλέον, είχαν εξαντληθεί τα πολεμοφόδια των επαναστατών. Οι Τούρκοι, μη συναντώντας πλέον αντίσταση, ήταν έτοιμοι να διασχίσουν τη γέφυρα. Όμως, ο Κολοκοτρώνης με 20 άνδρες τους πρόλαβε και την κατέλαβε.

Η αιφνιδιαστική αυτή ενέργεια αναστάτωσε τους Φαναρίτες. Ταυτόχρονα, αφίχθησαν στην περιοχή οδηγημένοι από τον θόρυβο της μάχης, οι Πλαπουταίοι. Λίγο αργότερα πύκνωσαν την ελληνική παράταξη και 300 Δημητσανίτες με επικεφαλής τον Σπηλιωτόπουλο. Στα γυναικόπαιδα, που ήδη υφίσταντο επίθεση από τα πλάγια των Ολύμπων με αρχηγούς τον Τζανέτο Χριστόπουλο και τον Νικόλαο Ζαριφόπουλο, προκλήθηκε σύγχυση και ταραχή. Οι Φαναρίτες, μη επιτυγχάνοντας να καταλάβουν τη γέφυρα, υποχώρησαν προς τη θέση Χαλήλι-αγά.

Εκεί ο Αλφειός ήταν διαβατός κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Την εποχή εκείνη όμως από το λιώσιμο του χιονιού τα νερά ήταν διογκωμένα, γεγονός που καθιστούσε τη διάβαση του ποταμού ιδιαίτερα επικίνδυνη. Αυτό το παρέβλεψαν οι Φαναρίτες και υπέστησαν πανωλεθρία. Άνδρες και γυναίκες, είτε τραυματισμένοι από τους Έλληνες που τους πυροβολούσαν, είτε παρασυρόμενοι από το ορμητικό ρεύμα, ανατρέπονταν και πνίγονταν.

Οι Τούρκοι της Καρύταινας επιχείρησαν έξοδο για να βοηθήσουν τους συμπατριώτες τους, αλλά το πυκνό πυρ των Ελλήνων τους υποχρέωσε να επιστρέψουν στο κάστρο. Σε 500 άτομα ανέρχονταν οι απώλειες των Φαναριτών. Οι υπόλοιποι υποχώρησαν προς την Καρύταινα. Προς αυτήν την κατεύθυνση βάδισε και ο Κολοκοτρώνης μετά τη μάχη. Έξω από την πόλη σχηματίσθηκε το πρώτο ελληνικό στρατόπεδο του Αγώνα.

Οι οπλαρχηγοί εγκαταλείπουν το Κολοκοτρώνη και η νίκη γίνεται πανωλεθρία. Όπως γράφει ο Γιώργος Θ. Πραχαλιάς, μέλος εταιρείας Πελοποννησιακών Σπουδών:

Μετά τη νικηφόρα δίδυμη μάχη που έδωσε ο Κολοκοτρώνης με Μανιάτες και Καρυτινούς έξω από την Καρύταινα, συγκεντρώνονται στην περιοχή ισχυρές επαναστατικές δυνάμεις (6.000 άνδρες περίπου) υπό διαφόρους οπλαρχηγούς. Οι Έλληνες πολιορκούν στενά τους Τούρκους στο κάστρο της Καρύταινας, αλλά αρχίζει να φαίνεται το μεγάλο πρόβλημα: Δεν υπάρχει ο Γενικός Αρχηγός της πολιορκίας.

Ο Κολοκοτρώνης, που είχε ήδη αποστείλει το Νικηταρά ως περίπολο αναγνωρίσεως μακράς εμβέλειας με μικρή δύναμη στο Φραγκόβρυσο (2 ώρες έξω από την Τριπολιτσά), αντιλαμβάνεται ότι ο Μουσταφά αγάς, ο Βοεβόδας της Καρύταινας, έχει στείλει μυστικά αγγελιοφόρους στην Τριπολιτσά ζητώντας ενισχύσεις.

Μπροστά στον επερχόμενο σοβαρό κίνδυνο εισηγείται στους άλλους καπεταναίους να αποσταλεί ο Αναγνωσταράς με 2.000 άνδρες ως δύναμη καλύψεως στο Σάλεση (4 ώρες από την Τριπολιτσά και 4 ώρες από την Καρύταινα, δηλαδή στη μέση της απόστασης). Του το αρνούνται. Αντιπροτείνει ο Γέρος να πάει ο ίδιος με 500 άνδρες. Του το αρνούνται ξανά.

Η ελληνική υποχώρηση

Την 1η Απριλίου ισχυρή τουρκική δύναμη ιππικού βγαίνει από την Τριπολιτσά για ενίσχυση των πολιορκουμένων στην Καρύταινα και καταλαμβάνει το Σάλεση βάζοντας φωτιές, για να ενθαρρύνουν τους κλεισμένους Τούρκους στο κάστρο της Καρύταινας.

Ο Κολοκοτρώνης πεισμώνει και λέει στους υπόλοιπους καπεταναίους να εγκαταστήσουν προφυλακές μάχης σε τρία καταράχια για να χτυπήσουν τους επερχόμενους Τούρκους, ενώ ο ίδιος ιππεύει προς το μέρος των Τούρκων για να κάνει αναγνώριση με το κιάλι του. Μέχρι να γυρίσει όμως ο Κολοκοτρώνης από την αναγνώριση, οι Έλληνες είχαν αρχίσει να φεύγουν πανικόβλητοι.

Το τουρκικό ιππικό διενεργεί αστραπιαία και θυελλώδη επέλαση εναντίον των Ελλήνων που καταρρέουν και σκορπίζουν. Ο Κολοκοτρώνης αντιλαμβάνεται ότι ο Μπετζαντής (ο Ηλίας Μαυρομιχάλης, ο Ζάντες του Μπέη, πρωτότοκος γιός του Πετρόμπεη, αποκαλούμενος και «νεραϊδογέννητος» λόγω της μοναδικής ομορφιάς του) έχει απομείνει και πολεμά μόνος του και σπεύδει να τον απαγκιστρώσει πριν σκοτωθεί. Ο ίδιος ο Κολοκοτρώνης μόλις που προλαβαίνει να σωθεί.

Στο Χρυσοβίτσι

Ο Κολοκοτρώνης παίρνει το μονοπάτι προς Στεμνίτσα, όπου το βράδυ συναντά και άλλους καπεταναίους. Ο Γέρος κάνει το σταυρό του και τους λέει «Όσοι αγαπάτε την Πατρίδα ελάτε κοντά μου».

Στη Στεμνίτσα, συναντούν το Μπεηζαντέ και τον Παπαφλέσσα. Ο Κολοκοτρώνης τους λέει «Να πιάσωμε τη Λαγκάδα, οι Τούρκοι θ'απεράσουν από εκεί, να τους βαρέσωμεν. Και κοντά εις την Λαγκάδα είναι ένα χωριό Χρυσοβίτσι».

Το ξημέρωμα της Κυριακής των Βαΐων 3 Απριλίου 1821, μετά την πανωλεθρία στην Καρύταινα, διεξάγεται το δραματικό πολεμικό συμβούλιο στο Χρυσοβίτσι, όπου ο Κολοκοτρώνης παρουσιάζει στους υπόλοιπους καπεταναίους το σχέδιό του να πολιορκήσουν την Τριπολιτσά. Οι καπεταναίοι αντιδρούν στο σχέδιο του Γέρου, τον προσβάλουν με ειρωνικούς χαρακτηρισμούς και τον εγκαταλείπουν μοναχό του.

Πηγή: [in.gr](https://www.in.gr)